آموزش مجازی؛ توفیق اجباری یا مایه نگرانی

گروه علمی و آموزشی - تجربه آموزش از پشت لپ‌تاپ‌ها و حضور در کلاس‌هایی که وجود خارجی ندارند تحفه کرونا برای اغلب دانشجویان و دانش‌آموزان جهان بود. دانشجویان ایرانی نیز از این پدیده آموزشی بی‌نصیب نماندند و از روزهای ابتدایی اسفند ۹۸ دانشگاه‌ها یکی پس از دیگر با صدور اطلاعیه‌هایی تعطیلی کلاس‌های حضوری را اعلام کردند و به آموزش مجازی روی آوردند. حال باید دید استادان و دانشجویان حالا و پس از سپری کردن یک ترم تحصیلی مجازی درباره این تجربه ی جدید چه می‌گویند؟

تقریبا هر دانشجوی ایرانی در چند ماه گذشته اقلا یک بار آموزش مجازی را تجربه کرده است. استادان هم در این چند ماه با چالش بزرگ آموزش و ارزشیابی مجازی دست و پنجه نرم کردند. برخی از آن‌ها معتقدند آن چه در ترم تحصیلی گذشته رخ داد توفیق اجباری بود و نوید روزهای بهتری را در آموزش عالی می‌دهد. یکی از اعضای هیئت علمی دانشگاه علم‌وصنعت معتقد است یکی از مزایای شیوع کرونا این بود که آگاهی و ظرفیت استفاده از فضای مجازی افزایش یافت و باعث ایجاد یک «تحول» در سیستم آموزش عالی شد. مرتضی رهبر، امیدوار است با گسترش آموزش مجازی در آینده نیز بتوان در کنار آموزش حضوری از ظرفیت‌های آموزش مجازی نیز به صورت همزمان استفاده کرد.

از سوی دیگر یکی از استادان دانشگاه درباره تردیدی که آموزش مجازی می‌تواند ایجاد کند می‌گوید: در دوره‌های مجازی می‌توانیم ساعت کلاس را تغییر دهیم. همچنین، بعد از پایان کلاس منابع آموزشی در دسترس دانشجویان قرار می‌گیرد و حتی دانشجویان مجبور نیستند که در زمان مقرر سر کلاس حضور داشته باشند. بنابراین این دسترسی آسان به مواد آموزشی می‌تواند باعث شود که به این سیستم فعلی عادت کنیم و حتی در زمانی دچار تردید شویم که چرا باید مشقت رفتن تا دانشگاه را تقبل کنیم در حالی که شیوه آسان‌تری نیز برای یاد گرفتن دروس و آموزش دادن وجود دارد.

این در حالی است که برخی از استادان دانشگاه هم معتقدند کیفیت کلاس‌های حضوری بسیار بالاتر از مجازی بوده‌است و دانشجویان علاقه‌ای به مشارکت در کلاس‌های مجازی نشان نمی‌دهند. دکتر محمدجواد غلامرضا کاشی، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی در این باره می‌گوید: میزان مشارکت بسیار پایین‌تر از آموزش حضوری است. بخشی از دانشجویان به دلیل مشکلات تکنیکی صدا و امثالهم مشارکت نمی‌کنند و برخی هم علاقه نشان نمی‌دهند. در حالیکه در فضای واقعی، استاد می‌تواند دانشجو را به مشارکت وادار کند.

زرین زردار عضو هیئت علمی دانشکده ارتباطات این دانشگاه نیز با تاکید بر این که در ارتباط حضوری، فضا برای دادوستد اطلاعات بیشتر فراهم است می‌گوید: در ارتباط حضوری، دانشی که شکل می‌گیرد از کیفیت بالاتری برخوردار است؛ چون همه ابعاد تعامل از جمله زبان بدن و احساسات مثبت و منفی در این فضا حضور دارند. آن چیزی که در کلاس درس اتفاق می‌افتاد انتقال دانش انباشته استاد به دانشجویان نبود بلکه گفت‌وگویی بوده برای رسیدن به یک فهم این در حالی است که سنتز دانش در کلاس‌های مجازی کندتر رخ می‌دهد. بعد از فروکش کردن بحران کرونا لازم است به کلاس‌های حضوری خود باز گردیم چرا در این نوع آموزش کیفیت متفاوتی عرضه می‌شود.

تاثیری که تجربه‌ی آموزش آنلاین قرار است بر آموزش حضوری پس از پایان شیوع کرونا بگذارد در مواردی باعث نگرانی استادان دانشگاه شده است. یک عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی در این باره می‌گوید: در رابطه با سستی در مراجعه دانشجویان و بعضا اعضای هیات علمی و کارکنان در نیمسال های آتی به دانشگاه نگرانی‌هایی وجود دارد. به این معنی که مسائلی مانند ترافیک، تمایل به عدم سحرخیزی، خستگی در محیط دانشگاه و غیره ممکن است از حضور موثر دانشجویان در محیط دانشگاه بکاهد. همچنین ممکن است در برخی موارد تصمیمات شتاب‌زده جهت جایگزینی سیستم آموزش الکترونیکی به جای آموزش حضوری توسط عده‌ای مطرح شود.

استادان دانشگاه نقش آموزش عالی در حل بحران‌هایی که کرونا در بخشهای مختلف زندگی ایجاد کرد را نیز بررسی کردند. برخی از آن‌ها معتقد بودند به جز دانشگاه‌های علوم پزشکی که جانفشانی کردند از بقیه‌ی دانشگاه‌ها تحرک چندانی دیده نشد. این در حالی بود که برخی دیگر، از اقدام دانشگاهیان برای تامین ماسک و شیلد مورد نیاز مردم و کادر درمان یاد کردند. گروهی دیگر هم قضاوت درباره عملکرد دانشگاه را زودهنگام می‌دانستند.

از همان روزهای ابتدایی شروع آموزش مجازی، اعتراضات دانشجویان در خصوص عدم دسترسی برخی به اینترنت با سرعت مناسب و هزینه‌ی بالای مصرف اینترنت مطرح شد. در همین راستا، معاون آموزشی وزیر علوم اعلام کرد آن دسته از دانشجویانی که ممکن است به هر دلیل نتوانند از آموزش الکترونیکی استفاده کنند و یا در جایی هستند که نمی‌توانند به اینترنت و موبایل دسترسی یابند، می‌توانند ترم یا درس مورد نظرشان را بدون احتساب سنوات حذف کنند.

اما برای آن‌هایی که به اینترنت دسترسی داشتند شاید جدی‌ترین مشکلی که در روزهای ابتدایی و بعضا در تمام طول ترم تحصیلی آن‌ها را درگیر کرد، قطع و وصلی پی‌درپی اینترنت و کیفیت پایین صدا و تصویر بود. یکی از دانشجویان دانشگاه علم و صنعت در این باره می‌گوید: اصلا زیرساخت‌های دانشگاه مناسب نبود. من به استادان درس‌هایی که شرکت در آن‌ها برایم مهم بود ایمیل می‌فرستادم و از آن‌ها می‌خواستم کلاس‌ها را در پلتفرم دیگری برگزار کنند و استادانی که پلتفرم‌های دیگری را انتخاب کردند کلاس‌های باکیفیت‌تری داشتند.

علاوه بر آن، یکی از دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه تهران نیز می‌گوید: ما اصلا از سامانه دانشگاه استفاده نکردیم و از آن جایی که اینترنت فقط برای سامانه دانشگاه مجانی محسوب می‌شد من و همکلاسی‌هایم مجبور شدیم برای اینترنت هزینه زیادی بپردازیم. اگر می‌شد این سامانه را به گونه‌ای طراحی کنند که همه‌ی دانشجویان از شهرها و روستاهای مختلف در آن حضور داشته باشند و بر عملکرد استادان هم نظارتی وجود داشته باشد، خیلی خوب می‌شد.

این گلایه‌ها در حالی مطرح می‌شود که بر اساس شنیده‌ها از دانشجویان دانشگاه‌ها و رشته‌های تحصیلی مختلف، دانشجویان برخی دانشگاه‌ها بیشتر از کیفیت برگزاری کلاس‌های مجازی خود راضی بودند و معتقدبودند دانشگاه آنها از زیرساخت‌های مناسبی برخوردار بود و در مقابل، برخی نیز در حد اندکی از این کلاس‌ها و کیفیت شان راضی بودند.

اکنون آموزش عالی ایران تجربه‌ای چهارماهه از برگزاری کلاس‌ها به صورت مجازی در چنته دارد و اگر بر اساس گفته‌های مسئولان کلاس‌های مجازی مجددا از ۱۵ شهریور ماه از سر گرفته شوند بازه زمانی یک ماه و نیمهی پیش رو می‌تواند فرصتی مناسب برای بهبود کیفیت کلاس‌های ترم آینده باشد.

رئیس ستاد ثبت نام وزارت آموزش و پرورش:

اخذ شهریه در مدارس دولتی خلاف قانون است

گروه علمی و آموزشی - رئیس ستاد ثبت نام وزارت آموزش و پرورش گفت: اخذ هرگونه شهریه در مدارس دولتی از والدین دانش آموزان، خلاف قانون است.

رضوان حکیم زاده، رئیس ستاد ثبت نام وزارت آموزش و پرورش درباره دریافت وجه برای ثبت نام ترم آینده در مدارس اظهار کرد: هرگونه دریافت وجه به صورت اجباری از طرف مدارس دولتی قابل قبول نیست و کمک دهی والدین به مدارس باید با میل و علاقه خودشان همراه باشد. وی افزود: مدارس به هیچ عنوان نمی‌توانند «دریافت وجه» را از شرایط ثبت نام بدانند، این کار بر خلاف قانون است اما در صورتی که والدین با توجه به کیفیت و فعالیت مدارس تمایل به پرداخت وجه داشتند، این امر باید حتما به صورت داوطلبانه صورت بپذیرد و هیچ گونه اجباری در کار نباشد.

حکیم زاده با بیان اینکه الزامی بودن خانواده‌ها برای پرداخت شهریه در مدارس دولتی مطابق دستورالعمل‌های ارسالی نخواهد بود، تاکید کرد: اگر مدارس دولتی بر خلاف قوانین اقدام به دریافت شهریه کنند، مشخصات دقیق آن باید از سوی والدین به مرکز رسیدگی به عملکرد و ارزیابی شکایات آموزش و پرورش ارسال شود تا در صورت درخواست ثبت شان بتوانیم مشکلات را رسیدگی کنیم.

رسیدگی به شکایات و ثبت نظرات در سایت آموزش و پرورش

رئیس ستاد ثبت نام وزارت آموزش و پرورش ادامه داد: افراد می‌توانند با مراجعه به سایت آموزش و پرورش نسبت به ثبت درخواست یا شکایت خود اقدام کنند و بعد از دریافت کد رهگیری به پیگیری موضوع بپردازد، البته آموزش و پرورش هم برای رفع این مشکل به عنوان ستاد ثبت نام در وزارتخانه این موضوع را رفع خواهد کرد. حکیم زاده به والدین توصیه کرد: بهتر است ابتدا از طریق منطقه آموزش و پرورش مشکل پیگیری شود چرا که مرکز رسیدگی به عملکرد و ارزیابی شکایات آموزش و پرورش، نماینده‌ای دارد که وظایف آنان رسیدگی به درخواست‌ها و شکایات مراجعه کنندگان است.

رئیس ستاد ثبت نام آموزش و پرورش ادامه داد: آموزش و پرورش چند دسته مدارس دارد که مدارس غیردولتی بر اساس مصوبه‌ای که امسال داشتند با پیگیری و نظارت‌های لازم، مبلغی برای شهریه شان در سامانه مرکز مشارکت‌ها و سازمان مدارس غیردولتی مشخص و ثبت شده است. این شهریه کاملا ثابت بوده و در صورت تمایل، خانواده‌ها برای ثبت نام فرزندان شان در مدارس غیردولتی می‌توانند به این سامانه مراجعه کرده و تصمیم بگیرند؛ بنابراین این مدارس حق دریافت شهریه ثابت خود را داشته و برای شهریه کلاس‌های فوق العاده باید منتظر شروع تحصیلی جدید باشند.

مدارس هیئت امنایی برای ثبت نام، حق دریافت شهریه ندارند

حکیم زاده گفت: مدارس هیئت امنایی برای ثبت نام و فعالیت عادی خود حق دریافت شهریه ندارند و هیئت امنای مدارس که متشکل از نمایندگان و اولیاء هستند طبق مصوبه فعالیت‌ها در فضای مجازی یا حضوری با موافقت والدین می‌توانند آن را دریافت کنند.

رئیس ستاد ثبت نام آموزش و پرورش تصریح کرد: مدارس دولتی به صورت معمول حق اجبار خانواده‌ها را برای دریافت هیچ وجهی ندارند و اگر قرار است که خانواده‌ها کمکی انجام دهند باید داوطلبانه و در زمانی که خودشان دوست دارند، باشد.

تراشه‌ای برای پخش موسیقی در مغز!

گروه علمی و آموزشی - شرکت "نورالینک" که توسط "ایلان ماسک" بنا نهاده شده است، به تازگی اعلام کرده در پی ساخت تراشه ای است که بتواند موسیقی را درون مغز انسان پخش کند.

در حالی که شرکت "نورالینک" به عنوان یک شرکت نوروتکنولوژی تحت هدایت "ایلان ماسک" که به دنبال محقق کردن "ترابشریت" است، عملکرد خود را تاکنون پنهان نگه داشته است، اکنون به نظر می‌رسد که ماسک نمی‌تواند جلوی وسوسه خود را برای اعلام برخی مقاصد این شرکت بگیرد و به تازگی از تلاش این شرکت برای ساخت تراشه ای که می‌تواند موسیقی را درون مغز پخش کند، پرده برداشته است.

داستان از این قرار است که "آستین هوارد" یک دانشمند رایانه در توییتر از "ایلان ماسک" پرسید: اگر ما نورالینک را ایمپلنت کنیم، آیا می‌توانیم به طور مستقیم از تراشه‌ها به موسیقی گوش کنیم؟ این ویژگی فوق العاده‌ای خواهد بود.

ماسک نیز پاسخ وی را با یک بله قاطع داد.

قرار است ایلان ماسک در ماه بعد جزئیات بیشتری را از تلاش‌های این شرکت فاش کند و به نظر می‌رسد از حالا به آرامی شروع به رونمایی از جزئیات کوچک کرده است.

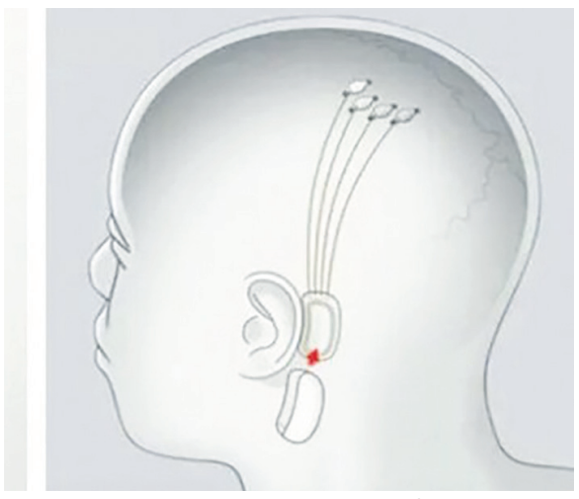

ماسک پیش از این گفته بود که تراشه نورالینک می‌تواند به کنترل سطح هورمون در بدن کمک کرده و از آنها به نفع ما استفاده کند و توانایی‌ها و استدلال‌های ما را پیشرفت دهد و سبب کاهش اضطراب و غیره شود. این فناوری بر بهبود زندگی افراد مبتلا به بیماری‌های مغزی و اختلالاتی مانند آلزایمر و پارکینسون متمرکز خواهد بود.

هر چند هدف نهایی آن تحقق "فرابشریت" است و این شرکت قصد دارد عملکرد ادراکی بشر را از طریق ادغام با ماشین آلات بهبود بخشد.

ترابشریت(فرا بشریت) جنبشی فکری و فرهنگی است که می‌گوید با پیشرفت فناوری و افزایش در دسترس بودن آن می‌توان به جلوگیری از افزایش سن پرداخت یا به توانمندسازی انسان‌ها به لحاظ توانایی‌های فیزیکی، ذهنی یا روان‌شناختی دست زد.

این مکتب فکری چنین تغییرهای بنیادی در وضعیت انسان‌ها را ممکن می‌بیند و آن را هم ضروری و هم خوشایند می‌داند.

متفکران ترابشریت، درباره مزیت‌ها یا خطرهای بالقوه فناوری‌های نوپدیدی که می‌توانند به محدودیت‌های بنیادین انسان پایان دهند، مطالعه می‌کنند و همچنین درباره مسئله‌های اخلاقی که در گسترش دادن یا استفاده از این فناوری‌ها پیش می‌آید، بحث می‌کنند. آنها پیش‌بینی می‌کنند که انسان‌ها در نهایت می‌توانند خودشان را به موجودهایی تبدیل کنند که آنچنان نسبت به انسان‌های فعلی ارتقاء یافته‌اند که بتوان آنها را پساانسان نامید. به گفته ایلان ماسک، ایمپلنت و تعبیه این تراشه تا حدودی شبیه به جراحی لازک چشم خواهد بود.

این عمل توسط یک ربات جراح مغز و اعصاب انجام خواهد شد و هر رشته را می‌تواند به طور جداگانه با دقت میکرونی به منظور جلوگیری از بروز انقباض عروق و هدف قرار دادن نواحی خاص مغز در مغز قرار دهد. این اولین تلاش برای دور زدن دستگاه شنوایی و تحریک آن از درون مغز است. آزمایشات حیوانی "نورالینک" قبلاً انجام شده است و آزمایش‌های انسانی آن نیز امسال انجام خواهد شد.

این شرکت اعلام کرد که اطلاعات بیشتری را در این مورد در تاریخ ۲۸ اوت به اشتراک خواهد گذاشت.

دبیر شورای عالی آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی:

باید رغبت جامعه به سمت آموزش‌های مهارتی را به گفتمان عمومی تبدیل کنیم

گروه علمی و آموزشی - سپهری گفت: اگر رغبت جامعه و مردم به سمت آموزش‌های مهارتی و دانشگاه فنی و حرفه‌ای و کاردانش کم است باید آن را به گفتمان عمومی تبدیل کنیم که آینده بچه‌ها در گرو آموزش‌های مهارتی است.

وی اشاره کرد: در این بین نیاز به مدیریت استعداد داریم که باید کمپین‌هایی برای نگهداشت این استعدادها تشکیل دهیم. اشتغال پذیری مفهوم مهمی در دانشگاه‌ها شده است و نتایج و اثربخشی دانشگاه‌ها را نشان خواهد داد؛ لذا در این زمینه ارتباط دانشگاه با صنعت نیز یکی از شاخص‌های ارزیابی دانشگاه‌ها قلمداد می‌شود.

سپهری ادامه داد: دنیای کار به شدت در حال تغییر و انعطاف است، آموزش و یادگیری نیز در حال تغییر است. ما در شرایط فعلی با چالش‌هایی روبه‌رو هستیم و مشاغل در حال ازبین رفتن است، به عنوان مثال پیش بینی شده است که ۴۷ درصد کارگران در آمریکا و ۵۶ درصد افراد در کشورهای گروه آسه‌آن (انجمن ملل آسیای جنوب شرقی) با خطر جایگزین شدن مشاغل خود مواجه هستند.

دبیر شورای عالی آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی با بیان اینکه فناوری تهدید دارد، اما مهارت و مشاغل جدید نیز ایجاد می‌کند، گفت: سهم جمعیت در سن جهانی و تغییرات اقلیمی، نیروی کار را تحت تاثیر قرار داده و شغل‌های جدیدی را در دستور کار قرار می‌دهد. در دنیا اعلامیه‌ای در سازمان بین المللی کار منتشر شده که همه کشورها باید مهارت و قابلیت را تقویت کنند تا از توسعه و اقتصاد عقب نمانند. وی افزود: شرایط حاکم بر جوامع با شیوع ویروس کرونا نیز باعث شده از ۳.۳ میلیارد نیروی کار، ۸۳ درصد تحت تاثیر آن قرار بگیرند و سرعت کار افت پیدا کند. این موارد خطری است که در اثر این بحران به وجود آمده است پس باید در این شرایط انسجام سیاستی داشته باشیم.

سپهری مطرح کرد: باید این موضوع را به گفت‌وگوهای اجتماعی تبدیل کنیم، و گفتگو بین نهادهای تصمیم گیر در امر مهارت و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای گسترش پیدا کند. اگر رغبت جامعه و مردم به سمت آموزش‌های مهارتی و دانشگاه فنی و حرفه‌ای و کاردانش کم است باید آن را به گفتمان عمومی تبدیل کنیم که آینده بچه‌ها در گرو آموزش‌های مهارتی است.

دبیر شورای عالی آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی در ادامه به رویکردهای پسا کرونا اشاره کرد و گفت: بسیاری از تغییرات در محیط کار ایجاد می‌شود لذا باید در بخش اقتصاد سایبری، اقتصاد دانش بنیان، خدمات مردم محور، و ... حرکت کنیم. وی با اشاره بر اینکه این شورا به دنبال استقرار نظام آموزشی یکپارچه مهارتی در کشور است تا تمام ذی‌نفعان بتوانند آموزش‌های مهارتی را در کشور توسعه دهند، افزود: از تمام اعضای کمیسیون آموزش و تحقیقات در این امر کمک می‌طلبیم؛ چراکه این طرح حکمرانی، نیاز به تقسیم کار دارد باید آموزش مهارتی متناسب با نیازهای آمایشی و منطقه‌ای تدوین شود.

سپهری گفت: سند آموزش‌های مهارتی در استان‌ها تنظیم شده است که نیازهای خود را نیازسنجی کردند و لازم است نیازهای بازار کار را بشناسیم و باید در این رابطه یک اطلس با محوریت مهارت و شایستگی تدوین کنیم.

ساخت ماده ای که بریده نمی شود

گروه علمی و آموزشی - محققان آلمانی و انگلیسی ماده غیر قابل برش توسعه داده اند که در حقیقت از ذرات سرامیکی در ساختاری از جنس آلومینیومی سلولی ساخته شده است.

محققان دانشگاه دورهام انگلیس با همکاری انستیتو فرانهوفر آلمان این ماده را ساخته اند که «پروتئوس» نام گرفته است. به گفته محققان پروتئوس سبک و قدرتمند است و بیشتر شبیه یک حیوان زنده عمل می کند.

این ماده هوشمند از ذرات سرامیکی ساخته شده و می توان از آن به عنوان یک زره سبک جدید استفاده کرد. محققان این ماده جدید را با الهام از پوسته سخت گریپ فروت و ساختار مقاوم صدف ساخته اند.

به گفته آنها می توان از این ماده برای ساخت قفل های غیر قابل نفوذ برای دوچرخه استفاده کرد. این ماده در برابر مته و همچنین ابزارهای برش که با زاویه روی آن قرار می گیرند، مقاوم است و سوراخ یا بریده نمی شود.

به گفته محققان ذرات بسیار ریز در بخش سرامیکی ماده با توجه به سرعت هرگونه ابزار برش، سخت می شود و نیروی منهدم کننده را به سمت ابزار باز می گرداند.

به این ترتیب ابزار برش به تدریج فرسوده می شود زیرا نیرو فشار و انرژی ابزار یا مته به سمت خودش باز می گردد. به این ترتیب ابزار مذکور یا مته در نتیجه حمله خودش از بین می رود. از سوی دیگر این ماده در برابر واتر جت نیز مقاوم است.

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۳۵۳۷

جدول عادی

افقی:

۱- آرامگاهی در شیراز- رنگی میان سیاه و سفید
۲- تاراج- دارفانی- از درجات نظامی
۳- دلیری- بدون آستر- واحد تقسیم ملک و اشیای تحت تملک
۴- شهر ترکستان قدیم- ضمیر انگلیسی- واحد شمارش درخت- پارگی جزئی
۵- درخت سایه‌گستر- روستایی حومه تالش- پاکسازی گیاهان هرز از زمین زراعت
۶- عامل بیماری زا- کم- رنجوری
۷- نویسنده- معبد زرتشتیان- ماچ
۸- حزب سیاسی کوچک- از حروف الفبای انگلیسی- بهم برخورده
۹- اسکار تلویزیونی- قسمتی از معده نشخوارکنندگان- ناله
۱۰- نفوذ اینترنتی- کرسی وعظ- خانه دوم کارمند
۱۱- گفت‌وگوی درگوشی- معالجه- جامد
۱۲- گریه بچه- ناحیه- قهوه- ربودن
۱۳- رهایی- واهمه- رقص محبوبی برای فستبال‌های خیابانی
۱۴- کسی که به دوست خود کمک کند- دلاور و شجاع- فلز مجسمه سازی
۱۵- غذای محبوب ایرانی- یأس و درماندگی

عمودی:

۱- محل نگهداری نوزادان بی‌سرپرست- ملکه آدریاتیک
۲- چیزی را با مایعی آلودن- پارچه روپوشی- درودگر
۳- اشاره به دور- نیروزا- نوشتن
۴- کشور آفریقایی- شهر انگور در اصفهان- راوی- کنارگذاشتن عملی
۵- ستون دروازه- شهری در استان کرمان- نام بلاتر رئیس سابق فیفا
۶- هنوز آدم نشده!- باهوش- شعله
۷- توانگر- نوآوری- زبان مردم پاکستان
۸- آحاد در ریاضی- سلطان جنگل- غیرممکن
۹- سره- از علائم نگارشی- حرف نوروزی
۱۰- رشته کوهی در غرب کشور- رسوم- حرف نشانه مفعول
۱۱- شخص و فرد- عددی ترتیبی- وزنی در طلافروشی
۱۲- با داد آید- عدد قهرمان- بیابان- جمع امت
۱۳- با هم برابر شدن در وزن- چهارمین شهر بزرگ استان کردستان- خویش‌انداز
۱۴- دوری از مسابقه- نوعی عینک- وازده و دلمرده
۱۵- دنباله رو عروس- گیاهی همیشه سبز از تیره تاج خروسان

جدول ویژه

افقی:

۱- قله‌ای در خط الرأس توچال- پارکومتر
۲- جذام- حلال شرعی- جنین
۳- بالا بردن مقام و رتبه- وسیله گوش کردن موزیک- آن سوی شمال
۴- عمل منافق- چاره- بنی‌اسرائیل- چاهی در جهنم
۵- گیاهی خاردار- پوشاک پا- بی یار و یاور
۶- نوعی غذای آماده- مجموعه‌ای از آب سنگ‌های مرجانی، جلبکی- ویتامین کاهو
۷- روغن جلا- درختچه گرمسیری- بندر فرانسه
۸- پدر مردگان- برهنه- خوراکی از اسفناج
۹- اشاره به فرد نامعلوم- شیمیدان و فیزیکدان بریتانیایی- دختر خالد!
۱۰- لنگه- نام یک درختچه زینتی- پیدا کردن
۱۱- هلهله شادی- ییلاق کرج- عدد اول
۱۲- ییلاق تهران- زورق- حرف تمسخر- دستگاهی در موسیقی ایرانی
۱۳- رسم مغولی- کمک- از نیروهای سه‌گانه
۱۴- درخواست‌های حقوقی- باربر شهری- شهری در استان مرکزی
۱۵- اسپم- یکی از شاخه‌های هنر معماری و کاشیکاری سنتی

عمودی:

۱- نویسنده نوبل برده استرالیایی- فدراسیون جهانی شطرنج
۲- پی‌درپی- پسر مازنی- سراینده
۳- جوخه ویژه روسیه- نوعی بستنی- هماهنگ
۴- چه خوب- جست‌وجو کننده- کجاست؟- فور خشک‌کننده در آزمایشگاه
۵- ترشرو و گرفته- اسناد- حرف عطف
۶- رئیس جیمز باند- آبراه کشتیرانی- کارمند
۷- بخش تیز چاقو- تیمی در لیگ ۲ ایتالیا- جزیره اندونزی
۸- سخن سنج- هنر فرنگی- جذاب
۹- پیشکش گران و کمیاب- گیاهی بومی امریکای جنوبی- طرز و قاعده
۱۰- به ترتیب صف- نجات دهنده- آبدار
۱۱- ظرف فرورفته- وزارت خانه- منجمد کردن
۱۲- جماعت بسیار- کچل- سلک- همان بوس است
۱۳- حفره‌ای در بخش جلوی سر- سنگ روی جواهرات- دفاع راست پیکان (قرضی از پرسپولیس)
۱۴- دو استخوان در مچ دست و پا- روستایی تاریخی در مرکز مثلث جلگه مرکزی گیلان- کشور آتن
۱۵- با جادو آید- اثر دیدنی شهر بستک هرمزگان

حل جدول عادی شماره ۳۵۳۶

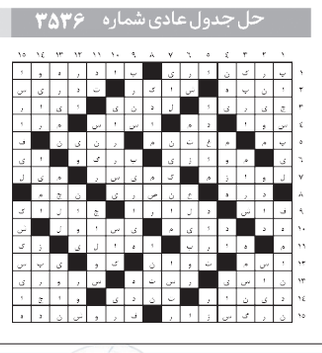
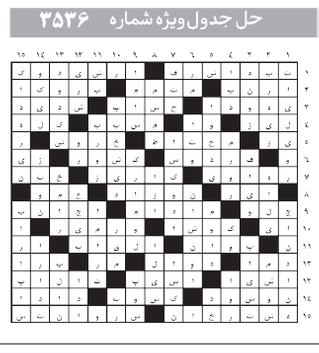
حل جدول ویژه شماره ۳۵۳۶